

Syllabusi i lëndës

Lënda: Histori e religjionit

Programi i studimit: Studime Islame

Numri i ECTS kredive: 5

Statusi i lëndës: Obligative

Kodi i lëndës: 404

Fondi i orëve: 2+1

Viti akademik: 2026/2027

Semestri: VII

Mësimdhënësi: Prof. ass. Dr. Abdulkader Durguti, **e-maili:** abdulkaderdurguti@gmail.com

Përshkrimi i shkurtë i lëndës

Dizajnimi i lëndës Histori e religjionit si shkencë bashkëkohore dhe e rëndësishme ofron njohuri për bashkëpunimin e ndërsjellë në mes religjioneve dhe besimeve të ndryshme të botës bashkëkohore për të avansuar edhe më tej kulturën dhe civilizimin njerëzor. Lidhur me këtë shkencë avokati amerikan Thomas Clark, në vitin 1963, para gjyqit kishte deklaruar se: “mund të thuhet lirisht se edukimi i ndokujt nuk do të jetë i plotë pa studiuar krahasimin e religjioneve apo historinë e religjioneve”. Prandaj, disa dijetarë bashkëkohorë me të drejtë historinë e feve e përkufizojnë si histori krahasimtare të feve, meqë ajo nuk është thjeshtë vetëm një studim historik, por në të njëjtën kohë është edhe studim krahasues. Duke pasur parasysh se religjioni ka bashkëjetuar me ne përgjatë historisë, duke iu përgjigjur pyetjeve më të ndërlikuara që qenia njerëzore mund të ketë parashtruar, atëherë pa mëdyshje mund të themi se sa herë që kthehemi dhe kërkojmë ndërgjegjen njerëzore shohim se ajo është e ndërlidhur ngusht me religjionin.

Qëllimet dhe rezultatet e pritura të nxënies:

1. Njohuri për vendosjen e bazave të historisë së religjionit nga shkenctarët musliman dhe ata perëndimor gjatë shek. 19.
2. Njohuri mbi konceptet më të përhapura të religjionit siç janë: monoteizmi, panteizmi, dualizmi, politeizmi, ateizmi etj.
3. Zhvillimi i njohurive për religjionet e popujve të lashtë, Egjipti, Persia e lashtë, India etj.
4. Përvetsimi i njohurive për fetë parahistorike në Azinë e mesme-fetë e Mesopotamisë së vjetër.
5. Përvetsimi i njohurive për religjionet në Anadollin e Vjetër.

6. Njohuri mbi religjionet e vjetra në Arabi – Arabia veriore, jugore dhe e mesme.
7. Zhvillimi i njohurive për religjionet e vjetra të Evropës – Grekët, Romakët, Teutonët, Keltët, Amerikanët etj.

Metodologjia e mësimdhënies:

Mësimi do të zhvillohet në formë të ligjeratave, stimulimit të studentëve në diskutime interaktive etj...

Përmbajtja e lëndës:

Java e parë: Rëndësia e religjionit- nevoja e besimit në religjion.

Literatura: Dr. Zija Abdullahu, Studim krahasimtar i feve, Prishtinë, 2010, fq.19-30.

Java e dytë: Kontributi i shkenctarve musliman dhe perëndimor në studimin e religjionit.

Literatura: -Kerin M. Schultz and Paul Harvey, “Everywhere and Nowhere: Recent Trends in American Religious and Historiography”, Jurnal of the American Academy of Religion, 78 (march), p.62, 129.

– Zija Abdullahu, Studim krahasimtar i feve, Prishtinë, 2010 f. 33-40.

Java e tretë: Fetë parahistorike në Azinë e Mesme.

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010. Fq.39-50.

Java e katërt: Religjioni i Mesopotamisë së vjetër- religjioni Sumer, Babilonas, asirian.

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010, fq. 51-69.

Java e pestë: Religjioni në Egjiptin e vjetër- Koncepti për gjithsinë- Hyjnitë dhe fuqitë mbinatyrore.

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010 , fq. 71-82.

Java e gjashtë: Religjionet e vjetra në Arabinë veriore, konceptet për Zotin- paraqitja e monoteizmit.

Literatura: - Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010 , fq.99-126.

-Safijurrahman el-Mubarekfuri, Nektari i vulosur i xhenetit, Urtësia, Shkup, 1997.

Java e shtatë: Religjioni në Arabinë jugore dhe në Arabinë e mesme, kultet- Ismaili a.s.

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010, fq. 129-136

Java e tetë: Koncepti për Zotin dhe besimet e arabëve.

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010 , fq. 104-109.

Java e nëntë: Religjionet e popujve analfabet, Animizmi.

Literatura:- Birol David, Nurit (1999) “Animism” Revisted: personhood, environment and relational epistemology in current anthropology volume 40, page 567.

-Ingold, time (2000) Totemism, Animism and the depiction of animals in the perception of the Envisionment: Essays on Livelihood, Dwelling and skill, London: Routledge. Page 112-113.

Java e dhjetë: Zoroastrianizmi (zjarrputizmi)- Historiku

Literatura: -.Oxtoby, Villard G. World Religions and Western Traditions the Pharsis, Sherdon Press London, pg. 86 .

-Choksy, Jamsgeed K. “Zoroastrianism”. Redmond, Wa: Microsoft Corporation, 2006.

Java e njëmbëdhjetë: Budizmi- adhurimet në budizëm.

Literatura: Dr. Zija Abdullahu, Studim krahasimtar i feve, Prishtinë, 2010, fq.79-97.

Java e dymbëdhjetë: Fetë në Kinë-Taoizmi, Konfuqizmi.

Literatura: Dr. Zija Abdullahu, Studim krahasimtar i feve, Prishtinë, 2010 fq. 125-151

Java e trembëdhjetë: Religjioni dhe besimet e grkëve të vjetër.

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010 , fq.139-146.

Java e katërbëdhjetë: Besimet e vjetra të romakve

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010 , fq. 147-154.

Java e pesëmbëdhjetë: Feja dhe besimet e vjetra Teuzone (fis i vjetër gjerman).

Literatura: Ekrem Sarekçeogllu, Historia e feve (prej fillimit deri sot), Llogos, Shkup, 2010 ,fq.155-160.

Kriteriumi dhe komponentët e vlerësimit:

Pjesëmarrje dhe angazhimi në ligjeratë 10%

Punimi seminarik 20%

Testi intermedier 30%

Provimi final 40%

Total 100%

Literatura obliguese:

1. Ekrem Sarëkqëollgu, Historia e feve, Logos-A, Shkup, 2010.

Literartura konsultative:

1. Dr. Zija Abdullahu, Studim krahasimtar i feve, Prishtinë 2010.

2. Kevin M. Schutzz and Paul Harvey, Everywhere and Nowhere: Recent Trends in American Religious History and Historiography, Journal of the American of Religion, 78, (march, 2010).